

Alf Eivind Myren
Vegårshei

Deres ref.:

Vår ref.: 2024-04-17590/V193

Dato: 23.06.2024

Prøvesvar til innsendelse mottatt 11.06.2024 - prosjektet Elgkalven Trampe

Art: Elg

Lokalitet: Vegårshei kommune

Sjukdomshistorie: Observert uten mor i perioden 2. juni 21.30 til 6. juni 10.30. Da fanget inn og forsøkt overført til en viltgård. Var da slapp, men ellers normal. Funnet død morgenen etter.

Obduksjonsrapport:

Vi mottok kadaveret av en elgkalv for obduksjon 11. juni 2024. Kadaveret var da oppbevart på kjøll siden 7. juni.

Kalven var en okse på 24,85 kg. Kalven hadde moderate kadaverøse forandringer. Dødsstivheten var ikke tilstede. Den var avmagret med fravær av fett rundt hjertets blodkar og mørk gelatinøs beinmarg. I pelsen var det rikelig med flått og én enkelt hjortelusflue. Subkutant fantes flere blødninger på 1 til 4 cm i diameter, sannsynligvis forårsaket av flåttbitt.

Vom og nettmage hadde ca. 1 liter lyst grønt innhold som var relativt finmalt og luktet friskt. Ph var ca. 6. I løpen var det moderate mengder med et gulaktig innhold med tilsvarende konsistens som i vomma, det vil si at det ikke fantes melkekoagler i løpen.

I tynntarmene var innholdet tyntflytende og mørkt grønt. I blindtarmen og framre del av tykktarmen var innholdet pastøst og grønnlig, mens det i bakre del av tykktarmen var forholdsvis tørre perler. Urinblæren var dilatert og inneholdt ca 0,4 l klar urin.

Det ble gjort bakteriologisk dyrking fra svaber fra milten og beinmargen. I milten ble det påvist dominerende og rikelig med *Paeniclostridium sordelli* sammen med *Escherichia coli* og *Clostridium perfringens*. I beinmargen ble det påvist sparsom *E. coli*.

Ved parasittologisk undersøkelse av avføring (McMaster) ble det ikke påvist parasittegg eller oocyster. Ved Baermans undersøkelse ble det ikke påvist lungeorm.

Ved mikroskopisk undersøkelse av vev fra hjertet, lungene, milten, nyrene og tynntarmen ble det ikke påvist sykdomsforandringer. I leveren var det enkelte små punkter med celledød og mulig infiltrasjon med mononukleære betennelsesceller. Det største av disse var omkring 0,2 mm.

Diagnoser:

Sannsynlig næringsmangel

Dominerende, rikelig *Paeniclostridium sordellii* og påvist *Clostridium perfringens* og *E. coli* i milten.

Sparsom *Escherichia coli* i beinmargen.

Ikke påvist parasitter i avføringen

Kommentar:

Selv om vi ikke kan påvise dette med sikkerhet, er det mest sannsynlige at denne kalven har dødd av mangel på næring, siden den ikke har fått melk fra mor. Den var etter all sannsynlighet fortsatt så ung og umoden som drøvtygger at den var helt avhengig av melk. Bakteriefunnene har sannsynligvis årsak i at bakterier fra tarmen har vokst inn i tilstøtende organer etter døden. Men det kan også være at de har brutt gjennom tarmveggen og vokst fram som en del av sjokkutviklingen i dødsprosessen og

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.

dermed har bidradd til at kalven har dødd. Vi ser altså ikke på bakterieforekomsten som en primær årsak til at kalven var svak og til sist døde, men enten som en del av kadaverosen (forråtnelsesforandringene) etter døden eller som en del av sjokkutviklingen i siste fase av livet. De få og små skadene i leveren kan være forårsaket av nematoder som har vandret i levervevet. Det ble ikke sett skader i lungene forenlig med feilsynkning, dvs. at kalven har fått vann eller melk i lungene som følge av forsert fôring.

Det er vanskelig å vurdere hvor lenge kalven har gått uten mor. Den var i dårlig kondisjon, men samtidig har den klart seg i ganske mange dager uten tilførsel av melk. Det kan da synes mest sannsynlig at elgkua har blitt borte ganske nær tidspunktet da kalven først ble observert.

Med hilsen

Bjørnar Ytrehus
veterinær, dr.med.vet., spesialist i vilthelse
E-post: bjornar.ytrehus@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.